

Europa verlangt...

voorbeelden

Nummer 328 • februari 2015
Kostprijs € 0,25

info
ecm

EUROPA

DE TAAL TOT HET HART VAN PORTUGEZEN	2
HET EVANGELIE IN PORTUGAL: EEN CONTRAST VOOR STAD EN PLATTELAND	4
ZORG VOOR HET WELZIJN VAN ZENDINGSWERKERS	7

EUROPEAN CHRISTIAN MISSION

DE TAAL TOT HET HART VAN PORTUGEZEN

Er hangt een zweem van romantiek en avontuur rond emigratie voor zendingswerk. De werkelijkheid is een stuk minder rooskleurig, zo hebben Wouter en Maaïke van der Toorren ondervonden. Met gezonde nuchterheid vertellen ze over de kleine en grote worstelingen sinds hun vertrek naar Portugal. En ook over wat hen op de been houdt.

Afgelopen zomer verhuisden Wouter en Maaïke met hun drie kinderen naar Lissabon, Portugal. Inmiddels hebben ze hun handen vol aan hun taalstudie, het runnen van een gezin met jonge kinderen en het ingeburgerd raken in de cultuur, de wijk en een plaatselijke gemeente. "Het gaat goed met ons, maar het is wel intensief", vertelt Maaïke. "Je hebt niet even vrienden of familie waar je op terug kunt vallen. Je enige basis ben je zelf, als gezin."

Voor de buitenwereld gaat het Portugees van Wouter en Maaïke met sprongen vooruit, maar voor henzelf voelt het anders. "Alledaagse gesprekjes lukken wel, maar je kunt niet echt een verhaal vertellen of je gevoelens uiten. Het Portugees is een enorm poëtische taal, met veel nuances en indirecte zegswijzen. Het zal wel even duren voor we écht contact kunnen maken. Af en toe is dat behoorlijk frustrerend."

De taal van de kinderen gaat snel vooruit en ze beginnen aardig te wortelen. Maar ook voor hen is het niet makkelijk. "Thuis fietste de oudste makkelijk even naar een vriendinnetje toe. Hier zijn de afstanden groter en is het verkeer niet geschikt om te fietsen. Ook is de school erg klassikaal – heel anders dan de meiden gewend waren. Best moeilijk! Maar in alle ups en downs is het mooi om te merken dat het huis al echt een thuis voor hen is en dat we steun krijgen van teamgenoten."

"Toen hij zichzelf aangaf, wisten ze op het politiebureau niet wat ze meemaakten!"

Wouter en Maaïke weten zich geroepen om in Portugal bij te dragen aan gemeenteopbouw, met een focus op jongeren. Maaïke: "We merken dat er enorme behoefte is aan christelijke voorbeeldfiguren die in de dagelijkse praktijk laten zien wat het navolgen van Jezus inhoudt." Dat ze zelfs met hun beperkte taalbeheersing al een jongere tot zegen konden zijn, bevestigt Wouter en Maaïke in hun roeping. Via een gemeentelid kwam Claudio, een jongeman met een heftig verleden, op hun pad. Hij hielp mee met het schilderen van hun huis en het klikte geweldig met de kinderen. Goede gesprekken met Wouter en Maaïke deden Claudio beslissen om zijn laatste maanden gevangenisstraf uit te zitten. "Toen hij zichzelf aangaf, wisten ze op het politiebureau niet wat ze meemaakten!"

Wouter staat verder te trappelen om zijn muzikale gaven in te zetten. "Muziek is enorm belangrijk voor Portugezen, het is de taal van hun hart. Buiten de kerk kunnen we muziek inzetten voor het bouwen van bruggen en het overbrengen van Gods liefde voor hen. Binnen de kerk is er nog veel winst te behalen bij het trainen van aanbiddingsleiders en muzikanten." Voorlopig hebben Wouter en Maaïke echter hun handen vol aan de taal. Maaïke vergelijkt het met Noach, die een boot moest bouwen op het droge. "Hij zal zich regelmatig afgevraagd hebben waarom hij dat in vredesnaam moest doen. Maar hij wist wie het hem had gevraagd en wij weten allemaal wat de boot heeft opgeleverd."

Wilt u het werk van Wouter en Maaïke ondersteunen? Maak een gift over naar NL02 INGB 0000 2549 97 tnv Stichting ECM Nederland o.v.v. 'fonds Van der Toorren'.

**“Mensen vinden het bijzonder...
...dat je interesse in hen hebt en dat je
gekomen bent om in hen te investeren.”**

Het Evangelie in Portugal:

EEN CONTRAST VOOR STAD EN PLATTELAND

In de uitgaanswijk Bairro Alto zijn inmiddels twee kleine groepen gevormd die in bars samenkomen voor bijbelstudies.

Of het nu in het drukke Lissabon is of op het rustieke platteland van Alentejo: het Evangelie is een contrastrijke boodschap voor Portugezen. Te midden van sociale problemen, crisis en corruptie getuigt het Evangelie van eerlijkheid en liefde. Goed nieuws met grote kracht, vertellen Anna Crawford vanuit Lissabon en Elisabeth Anema vanuit Alentejo.

Anna en Peter Crawford kwamen in 2007 in Lissabon om in de middenklassewijk 'Parque das Nações' een nieuwe gemeente te stichten. Ze huurden een ruim appartement waar alle samenkomsten konden plaatsvinden en bouwden zo jarenlang aan een geloofsgemeenschap. Na enige tijd werd hun woonkamer te klein en werd een ruimte in een school gehuurd. In 2013 werd de gemeente volledig zelfstandig, met een eigen voorganger en een Portugees leiderschapsteam.

Inmiddels hebben Anna en Peter hun bakens verzet en zijn ze – vooral ondersteunend – aan de slag gegaan in Alta de Lisboa, een armere wijk met veel sociale problemen. Ook zijn ze betrokken bij een gemeentestichting in Bairro Alto, een wijk met veel jonge mensen en een actief nachtleven. Daar hebben zich onderhand twee kleine groepen gevormd die elkaar in bars treffen om bijbelstudie te doen. Het illustreert de kracht van plaatselijke kerken die met beide benen in hun wijk of omgeving staan, iets waar ECM in heel Europa naar streeft.

Wat in al die drie wijken hetzelfde is, is het wantrouwen, merkt Anna. "Er wordt vaak gedacht dat we van één of andere sekte zijn. Het duurt heel lang voordat we vertrouwd worden. Ons werk is daarom heel relationeel. Je moet vriendelijk zijn, voor de mensen openstaan en vooral geen verborgen motieven hebben. En zelfs dan kan langdurig contact tot niets leiden." Volgens Anna speelt daarbij ook mee dat de familiestructuren in Portugal nog altijd zeer sterk zijn. "Dat is positief natuurlijk, maar daardoor hebben mensen niet veel vrienden buiten hun familiekring."

"Toen ik haar vroeg wat haar zo aangetrokken had, zei ze: dat jullie van elkaar houden en voor elkaar zorgen"

Toch ziet Anna dat het Evangelie zijn uitwerking niet mist. "Zoals in alle grote steden merk je dat mensen er op een bepaalde manier wel voor openstaan. In een wijk als Parque das Nações is er geen gemeenschapszin, daarom zoeken mensen dat ergens anders, bijvoorbeeld bij ons. Zo ken ik een vrouw die zich bekeerde door ons kinderwerk. Toen ik haar vroeg wat haar zo aangetrokken had, zei ze: dat jullie van elkaar houden en voor elkaar zorgen. Op die manier, door kleine gemeenschappen die anders zijn, kunnen wij getuigen."

Wilt u het zendingswerk in Portugal ondersteunen? Maak dan een gift over naar NL02 INGB 0000 2549 97 tnv Stichting ECM Nederland, onder vermelding van 'Zendingswerk Portugal' of de naam van de zendingwerker die u wilt steunen.

Tentenmakers

Heel anders ziet het leven eruit op het platteland, in de streek Alentejo, ten oosten van Lissabon. Elisabeth en Jan Anema werken hier al sinds 1987. Ze runnen er een biologische boerderij, met een kaasmakerij en veel ruimte voor gasten. Dat wendden ze aan om vermoeide zendingswerkers en mensen met problemen op te vangen en groepen uit de stad te onderwijzen in de processen van de landbouw en de natuur. Ook heeft Elisabeth een eigen praktijk voor pastorale zorg en ondersteunen ze de Portugese Vítor en Maria José Biscaia bij een gemeentestichtingsproject in Mora, een dorp iets verderop.

Net als de Biscaia's hebben Elisabeth en Jan er bewust voor gekozen om 'gewone' arbeid en zending met elkaar te combineren. "Anders dan in de stad kun je er in deze streek niet mee aankomen dat je 'zendeling' bent", zegt Elisabeth. "Dan vragen de mensen: wat doe je dan voor de kost? Dat is de realiteit. En dus werken we voor ons eigen brood. We zijn een soort 'tentenmakers', dat dekt de lading denk ik wel."

"Anders dan in de stad kun je er in deze streek niet mee aankomen dat je 'zendeling' bent"

Gezien het feit dat de corruptie welig tiert in Portugal, is eerlijk werken en dienen op zichzelf ook al een groot getuigenis. Elisabeth: "Arbeid is straf hier, dus trouw je met iemand die geld heeft of ben je corrupt. Corruptie heeft helemaal geen bijmaakje, het is springlevend. Nog geen vijftig kilometer bij ons vandaan zit de voormalig minister-president gevangen vanwege corruptie. En die gevangenis zit vol met corrupt overheidspersoneel... Door hard te werken kunnen we de eerlijkheid, integriteit, transparantie en liefde van het Evangelie laten zien."

Door hun werk in de landbouw hebben Elisabeth en Jan ook vele contacten opgedaan. "We hebben contact met de plaatselijke bevolking, een vergrijzende groep mensen met weinig scholing, waarvan vele vrouwen antidepressiva slikken. We hebben contact met hun kinderen, die allemaal gestudeerd hebben, maar veelal in de bijstand zijn beland. En we hebben contact met de intellectuele hoge laag, mensen die bezig zijn met nieuwe agricultuur en alternatieve landbouw. In al die contacten proberen we getuigen van het Evangelie te zijn. En ik merk: het zaad dat we al die jaren gezaaid hebben komt op. Langzaam, maar gestaag."

VAN LINKS NAAR RECHTS: JAN EN ELISABETH ANEMA, HUN BOERDERIJ IN LAVRE EN PETER EN ANNA CRAWFORD.

FONDSEN

Member Care: zorg voor het welzijn van zendingswerkers

Jezus zei dat een arbeider het waard is dat er in zijn onderhoud wordt voorzien. Met het Member Care Fund voorziet ECM in het geestelijke onderhoud van zijn zendingsarbeiders. "Member care is essentieel om je werk goed te kunnen doen", zegt coördinator Anna Crawford.

Anna Crawford is behalve zendingswerker in Lissabon ook internationaal coördinator van de 'member care' binnen ECM. In die functie houdt ze een vinger aan de pols bij zo'n vijftien 'member care facilitators': zendingswerkers die naast hun werk ervoor zorgen dat er naar alle zendingswerkers in hun regio omgekeken wordt.

Anna voert elke zes weken gesprekken met de facilitators om te zien of alles in hun werkveld goed verloopt. "Die gesprekken zijn heel proactief", vertelt ze. "We kijken welke issues er spelen en hoe we daar wat aan kunnen doen."

Waarom is 'member care' nu zo belangrijk? Anna: "Als je weet dat er voor je gezorgd wordt en dat er mensen zijn die naar je omkijken, krijg je het juiste vertrouwen om je werk goed te doen. Het is alsof er altijd een dokter klaarstaat. Vooral voor nieuwe zendingswerkers is dat erg belangrijk. In het begin lopen ze tegen heel veel nieuwe dingen aan. Het is goed dat er dan iemand met hen meeloopt en hen door die uitdagende fase helpt."

Aangezien het aantal nieuwe zendingswerkers hard groeit, is er vraag naar meer facilitators, zegt Anna. "Het gebied dat een facilitator dekt, moet ook niet te groot worden. In Spanje hebben we bijvoorbeeld drie facilitators, voor iedere regio waar ECM werkt één."

Om de 'member care' die vanuit ECM Nederland gebeurt goed te organiseren en met voldoende middelen te ondersteunen, is het 'ECM Member Care Fund' opgericht. Wilt u dit fonds steunen door een gift aan NL02 INGB 0000 2549 97 tnv Stichting ECM Nederland, onder vermelding van 'ECM Member Care Fund'?

COLUMN

De roep van de moskee

Op uitnodiging van de Gereformeerde Zendingbond (GZB), partnerorganisatie van ECM, ben ik in Turkije op hun congres over de toekomst van de zending. De oproep van de moskee houdt de deelnemers op vaste tijden bij de les. Wij zijn geen Charlie en maken er dus geen grappen over. Maar een beetje zijn we toch wél Charlie: we staan voor vrijheid van godsdienst en meningsuiting en we laten ons niet knechten door angst voor extremistische uitingen van godsdienstswaanzin. Overal horen we de roep om scheiding van kerk en staat, juist om dit soort fundamentalisme. Daarbij kunnen we als christenen niet ontkennen dat ook wij lessen hebben moeten leren in een bloedige historie, waarbij extremisten 'heidenen' doodden in de naam van Jezus. Maar dat maakt het christendom nog niet extremistisch. Om diezelfde reden willen we fundamentalistische moslims niet over één kam scheren met hun vredelievende geloofsgenoten.

Daar zit wel de nodige spanning. Want we zien óók dat Turkije zo'n 100 jaar geleden nog 30 procent christenen telde en nu niet meer dan 1 procent. Wat betekent dat voor Europa, waar de islam is doorgedrongen in onze achtertuinen?

God zij dank dat we het goede nieuws van het Koninkrijk hebben. Een nieuwe wereld, zoals de Bijbel in Gewone Taal het uitdrukt, waar de liefde regeert. Daar mogen alle mensen naar uitzien, ook moslims. Laat de klokken luiden. Hoogste tijd.

Hans Kuijpers, directeur ECM Nederland

Hans Kuijpers

EUROPA VERLANGT... VOORBEELDEN

*Het Evangelie geeft Jezus,
hét voorbeeld*

KORT NIEUWS

THERA VAN DAM SHALA VOORLOPIG IN NEDERLAND

Na ruim zes jaar is Thera afgelopen zomer samen met haar man Kujtim en dochtertje Anna uit Peja, Kosovo, teruggekeerd naar Nederland. ECM heeft in de uitzending van Thera samengewerkt met de Gereformeerde Zendingsbond (GZB). Thera's contract met de GZB liep eind 2014 af. Naast de beëindiging van dit contract speelde ook het feit dat Kujtim zonder werk thuiszat een rol in hun komst naar Nederland.

Thera is nog werkzoekende. Zodra zij iets gevonden heeft, kan Kujtim een verblijfsvergunning aanvragen. Het gezin heeft woonruimte gevonden in Den Haag.

Samen met Thera zijn we God dankbaar voor wat ze met zijn hulp heeft mogen betekenen in met name het kleuterproject in Peja, het kinderwerk en de sociale hulp in het dorpje Qyshk en het muziekteam van de plaatselijke kerk. Het gezin blijft innig verbonden met Kosovo en Gods werk in dat land en houdt de deur open naar terugkeer in de verdere toekomst.

RETRAITE KANDIDATEN EN NIEUWE LEDEN

Eind januari vond de eerste retraite voor kandidaten en nieuwe leden van ECM plaats in retraitecentrum Klein Sion in Leuvenheim. De retraite had tot doel onderlinge verbondenheid tussen de tien deelnemers te creëren, om zo samen te groeien in de navolging van Jezus. Onder het thema 'Kwetsbaarheid en familie' daagden Henno Smit (ECM-bestuurslid en gemeentestichter in Amsterdam) en Bert Reinds (lid van het HR-team en orthopedagoog/spreker) de deelnemers uit tot onderlinge kwetsbaarheid en aanspreekbaarheid met het oog op een grotere 'samenredzaamheid' op het (toekomstige) zendingsveld.

COLOFON

European Christian Mission (ECM) is een internationale en interkerkelijke zendingsorganisatie, met als doel gemeenten stichten in Europa: dé missionaire strategie in het meest uitdagende continent voor christenen vandaag. Evangeliseren, discipelen maken en leiders trainen zijn sinds 1904 kernbegrippen bij ons. | **ECM** heeft zo'n 200 werkers in 17 verschillende landen, waaronder ruim 40 vanuit Nederland. | **ECM** wordt volledig gefinancierd vanuit giften. | **Europa Info** is een uitgave van: ECM-Nederland, Postbus 861, 7400 AW Deventer, 0570-637537

ecmnederland@ecmi.org

www.ecmnederland.nl

Redactie: Jordi Kooiman, Rianne Bonk, Hans Kuijpers

Foto's: eigen beheer, www.shutterstock.com en Simon Lee/Flickr.com (pagina 4)

Ontwerp: Frivista | **Vormgeving:** Hans Arentsen

Giften: IBAN: NL02INGB0000254997 / BIC INGBNL2A, belastingaftrekbaar.

ECM-Nederland is een ANBI erkende instelling

ECM-Nederland is deelnemer van:

Steun het ECM-werk
Geef uw gift via IBAN:
NL02 INGB 0000 2549 97
www.ecmnederland.nl